

PATVIRTINTA

VšĮ „Vaikystės aitvarai“ direktoriaus
2024 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V-3

GYVENTOJŲ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ „Vaikystės aitvarai“ grupinio gyvenimo namų (toliau – Globos namai) Gyventojų vidaus tvarkos taisyklės (toliau – Taisyklės) yra vidaus veiklos dokumentas, reglamentuojantis gyventojų, gyvenančių Globos namuose (toliau – gyventojai) teises ir pareigas, paslaugų paskyrimą, planavimą, apgyvendinimą, gyventojų lankymo tvarką bei bendras elgesio taisykles.

2. Globos namai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Civiliniu kodeksu, Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymais, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Globos namų veiklą ir Globos namų įstatais. Į Globos namus asmenys atvyksta gyventi laikinai ar nuolatos (ar nukreipiami gyvenamosios vietos savivaldybės siuntimu) pagal asmens negalios rūšį ir laipsnį, amžių bei kitus kriterijus atitinkančius Globos namų profilį.

3. Gyventojas bei gyventojų giminaitis/globėjas/rūpintojas/šeimos nariai (toliau – suinteresuoti asmenys) supažindami su Taisyklėmis ir kitais vidaus veiklos dokumentais, reglamentuojančiais gyvenimą Globos namuose iki pasirašant socialinės globos teikimo paslaugų dvišalę (trišalę) sutartį.

4. Paslaugos pradėdamos teikti, kai asmuo ar jo globėjas ir Globos namai pasirašo sutartį, kurioje numatytos socialinės globos teikimo sąlygos.

5. Globa neteikiama asmenims, kurie apgyvendinimo metu serga ūimomis infekcinėmis ar kitomis pavojingomis užkrečiamomis ligomis.

II. PASLAUGŲ PASKYRIMAS, PLANAVIMAS IR ASMENS APGYVENDINIMAS

6. Prieš pradėdant teikti socialinę globą, asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams sudaromos sąlygos apsilankyti Globos namuose, apžiūrėti

patalpas, susipažinti su teikiamomis paslaugomis, darbuotojais bei gauti visą aktualią informaciją, susijusią su gyvenimu Globos namuose.

7. Apgyvendinant asmenį Globos namuose, privaloma pateikti visus reikalingus dokumentus.

8. Gyventojui suteikiamas gyvenamasis plotas, atitinkantis teisės aktų nustatytas normas, gyventojas aprūpinamas reikalingu inventoriu.

9. Gyventojams sudaromos sąlygos pasirinkti kambarį, kuriame yra laisva vieta.

10. Jei gyventojas, ar jo artimieji pageidauja keisti kambarį, tačiau kituose kambariuose nėra laisvos vietos, analizuojamos priežastys, dėl kurių kambarį pageidaujama keisti. Išsiaiškinus, kad viename kambaryje gyvenančių gyventojų interesai ir teisės pažeidžia kito gyventojų interesus ir teises, kliūtys turi būti nedelsiant pašalinamos arba kambarys privalo būti keičiamas.

11. Esant reikalui, gyventojui išduodami pagal sezoną reikalingi rūbai, avalynė ir patalynė.

12. Gyventojams teikiamos paslaugos: būsto suteikimas, maitinimas, buitinės, sveikatos priežiūros, asmens higienos, transportavimo, socialinio darbo ir kitos būtinos gyventojui paslaugos.

13. Globos namų gyventojai aprūpinami techninės pagalbos priemonėmis, taip pat jiems būtinomis higienos priemonėmis, atsižvelgiant į gyventojų poreikį bei asmeninius pageidavimus. Slaugos priemonėmis gyventojai aprūpinami neribotai, atsižvelgiant į kiekvienos dienos poreikį.

14. Gyventojui atvykus, užvedama asmens sveikatos istorija, esant reikalui, parengiamas slaugos planas, pradedama pildyti gyventojų socialinė byla, pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas.

15. Globos namuose užtikrinamas informacijos apie gyventoją konfidencialumas – tai Globos namų darbuotojų pareiga be gyventojų ar jų atstovų sutikimo neatskleisti informacijos apie gyventojų asmeninio pobūdžio faktus.

III. GYVENTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

16. Gyventojas **turi teisę:**

16.1. į privatumą – užsirakinti savo gyvenamajame kambaryje (jei tai leidžia jo sveikatos būklė) ar reikalauti jo privatumą užtikrinančių sąlygų (pvz., teikiant asmens higienos paslaugas);

16.2. susipažinti su visais dokumentais, kuriuose saugoma informacija apie gyventoją;

16.3. priimti svečius/lankytojus savo gyvenamajame kambaryje arba bendrose patalpose, skirtose svečių priėmimui, pagal Globos namų nustatytas lankymo taisykles;

16.4. kreiptis žodžiu ar raštu įvairiais rūpimais klausimais į Globos namų administraciją;

16.5. saugiai laikyti asmeninius daiktus;

16.6. atsižvelgiant į gyventojų pomėgius dalyvauti įvairiose užimtumo veiklose, užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu;

16.7. esant poreikiui bendrauti laiškais, telefonu, internetu, naudotis buitinais prietaisais esančiais Globos namuose;

16.8. išsakyti įvairius pageidavimus: dėl jam reikalingų/norimų naudoti higienos prekių, personalo atliekamų funkcijų, dėl gyvenamo kambario kaimyno pasirinkimo ir pan.;

16.9. išvykti iš Globos namų parašius prašymą ir gavus leidimą: vienai dienai ar ilgesniam laikui, taip pat išvykti laikinai iki 45 kalendorinių dienų per metus, užtikrinant, kad grįžus globa bus teikiama tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir išvykstant. Asmens išvykimo gydytis į sveikatos priežiūros įstaigą trukmė nėra ribojama.

16.10. pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ar gydytoją toje savivaldybės teritorijoje, kurioje yra Globos namai;

16.11. dalyvauti gyventojų tarybos veikloje;

16.12. gauti informaciją, konsultacijas bei kitas paslaugas turтинiais, finansiniais, draudimo, testamentų sudarymo klausimais be pašalinių asmenų arba gauti personalo pagalbą, jeigu gyventojas to pageidauja;

17. Gyventojų pareigos:

17.1. atsižvelgiant į sveikatos būklę pačiam tvarkyti ir prižiūrėti savo gyvenamąjį kambarį, bendrąsias globos namų patalpas, jų švarą ir tvarką;

17.2. atsižvelgiant į sveikatos būklę laikytis asmeninės higienos reikalavimų (praustis, valytis dantis, keisti drabužius ir pan.);

17.3. laikytis maitinimo režimo;

17.4. reguliariai naudoti gydytojo paskirtus vaistus ir/ar kitus medikamentus, taip pat vykdyti gydytojo paskirtas medicinines procedūras, dalyvauti konsultacijose;

17.5. bet kuriuo paros metu įsileisti darbuotoją į kambarį, darbuotojui pastebėjus pablogėjusią sveikatos ar emocinę būklę;

17.6. leisti darbuotojams tikrinti asmeninius daiktus ir jų laikymo vietą tais atvejais, kai pateikiami rimti argumentai ir (ar) įrodymai, kad gyventojų kambaryje galimai yra pavojingų ar draudžiamų turėti kambaryje daiktų ir (ar) preparatų. Tais atvejais, kai yra ketinama tikrinti asmeninius gyventojų daiktus, gyventojas privalo būti informuojamas apie tikrinimo pagrįstumą bei eigą.

17.7. nedelsiant informuoti apie pastebėtus Globos namų aplinkoje draudžiamus daiktus;

17.8. nedelsiant informuoti apie sveikatos būklės pablogėjimą;

17.9. laikytis Taisyklių, gerbti Globos namų gyventojus ir darbuotojus.

18. Gyventojams **draudžiama:**

18.1. vartoti alkoholinius gėrimus ar kitas psichiką veikiančias medžiagas, rūkyti tam neskirtose vietose;

18.2. nepranešus išvykti iš Globos namų teritorijos;

18.3. gadinti Globos namų bei kitų gyventojų turtą, įžeidinėti kitus gyventojus bei darbuotojus;

18.4. ignoruoti darbuotojų, vykdančių tarnybines pareigas, reikalavimus.

IV. BENDROSIOS GYVENIMO GLOBOS NAMUOSE NUOSTATOS

19. Gyventojai privalo laikytis žemiau pateiktos dienotvarkės:

7.00 val.	Kėlimasis
-----------	-----------

8.30 – 9.00 val.	Pusryčiai
9.00 – 10.30 val.	Laisvas laikas Užsiėmimai pagal socialinės veiklos tvarkaraštį
10.30 – 11.00 val.	Arbatos, kavos laikas
11.00 – 13.00 val.	Laisvas laikas Užsiėmimai pagal socialinės veiklos tvarkaraštį
13.00 – 13.30 val.	Pietūs
13.30 – 15.30 val.	Poilsio valanda
15.30 – 16.00 val.	Pavakariai
16.00 – 18.00 val.	Laisvas laikas Užsiėmimai pagal socialinės veiklos tvarkaraštį
18.00 -18.30 val.	Vakarienė
18.30 – 21.00 val.	Laisvas laikas Individualus TV laidų žiūrėjimas, poilsis
21.00 – 21.30 val.	Naktiepiečiai
22.00 – 7.00 val.	Nakties miegas

20. Globos namų gyventojai maitinami 4/5 kartus per dieną. Maitinimas organizuojamas atsižvelgiant į gyventojų amžių, sveikatą, medicinos darbuotojų rekomendacijas. Esant būtinumui teikiama individuali, diskretiška pagalba gyventojui valgant. Užtikrinama, kad kiekvienam pagalbos valgant reikalingam asmeniui būtų priskiriamas padedantis darbuotojas (vienas darbuotojas ne daugiau kaip 2 gyventojams).

21. Mirštančiajam užtikrinama kvalifikuota priežiūra ir dvasinė pagalba, atsižvelgiant į asmens pageidavimus:

21.1. gyventojui užtikrinta galimybė išreikšti savo valią dėl jo asmeninių daiktų tvarkymo, laidojimo ir kitų su jo galima mirtimi susijusių dalykų tvarkymo;

21.2. gyventojui garantuojamas jo dvasinių, socialinių, psichologinių, fizinių, religinių reikmių tenkinimas, užtikrinant privatumą ir orumą, teisės aktų nustatyta tvarka organizuojama ar teikiama paliatyvi slauga;

21.3. asmeniui pageidaujant, organizuojamas religinių patarnavimų bei sielovados pagalbos teikimas;

21.4. užtikrinama, kad mirštančiajam, esant galimybei, sudaromos atitinkamos sąlygos sielovados pagalbą suteikti gyvenamajame kambaryje;

21.5. užtikrinama, kad sunkios ligos atveju ar gyventojui mirštant nedelsiant informuojami suinteresuoti asmenys, sudaromos sąlygos jiems būti prie mirštančiojo;

22. Esant būtinybei Globos namuose yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita).

23. Asmens pinigai ir materialinės vertybės administruojami teisės aktų nustatyta tvarka bei tvarkomi pagal socialinės globos įstaigos patvirtintą tvarkos aprašą.

24. Globos namuose tarpininkaujama, kad asmuo galėtų atlikti pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Asmuo bei suinteresuoti asmenys yra supažindinti su nusiskundimų, prašymų pateikimo bei jų nagrinėjimo procedūra ir žino, kad, baigus nagrinėti skundą ar prašymą, jiems priimtina forma bus supažindinti su gautomis išvadomis bei sprendimais. Raštu pateikti skundai ir prašymai bei priimti sprendimai yra registruojami atskirame žurnale.

V. GYVENTOJŲ LANKYMO TVARKA

26. Atsižvelgiant į gyventojų dienos rutiną, rekomenduojamas Globos namų gyventojų lankymo laikas 10.00-19.00 val. Gyventojai gali būti lankomi ir kitu laiku, tačiau tai turi būti derinama su darbuotojais. Visus lankytojus budintis darbuotojas nustatyta tvarka užregistruoja Gyventojų lankymo žurnale.

27. Šalyje esant ekstremaliai situacijai Gyventojų lankymas turi būti vykdomas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apaugos ministerijos nurodymus bei rekomendacijas. Nesilaikantiems nurodymų ir rekomendacijų asmenims Gyventojų lankymas – draudžiamas.

28. Gyventojų artimieji kviečiami ir skatinami kuo dažniau lankyti Gyventojus, užsiimti Globos namuose vykstančiomis veiklomis, švęsti kalendorines, valstybines bei asmenines šventes.

29. Lankytojams sudaromos sąlygos palaukti, kol Gyventojai maitinami, atliekamos higienos procedūros, teikiamos slaugos ar sveikatos priežiūros paslaugos, jei lankytojai nenori dalyvauti kartu.

30. Globos namuose sudaromos sąlygos palaikyti bendravimą nuotoliniu būdu (telefonu, elektroninėje erdvėje, raštu ir pan.).

31. Darbuotojams paprašius, lankytojai privalo pateikti dokumentą, reikalingą identifikuoti, kad lankytojas yra įtrauktas į Gyventojų kontaktų sąrašą. Jei lankomas neveiksnus asmuo, apie lankytoją, kuris neįtrauktas į lankytojų sąrašą, privaloma informuoti Gyventojų globėją/rūpintoją.

32. Socialiniai kontaktai gali būti ribojami tik tais atvejais, jei kelia pavojų gyventojų, artimųjų ir darbuotojų sveikatai ar gyvybei.

VI. MEDIKAMENTŲ VARTOJIMAS

33. Globos namuose gyventojams gali būti skiriami receptiniai ir nereceptiniai medikamentai, taip pat medikamentai pirmajai pagalbai suteikti.

34. Receptiniai medikamentai įsigijami pagal gydytojų išrašytus receptus.

35. Medikamentų pavadinimai, dozės ir vartojimo periodiškumas surašomas paskyrimų lape, kuris sudaromas kiekvienam Globos namų gyventojui individualiai.

36. Vieną kartą per savaitę slaugytojas periodiškai išdalija medikamentus, skirtus gyventojams, sudėdamas juos į vaistų dėžutes visai savaitei: kiekviena dėžutė yra suskirstyta į 7 skyrius, pagal savaitės dienas, ir kiekvienas skyrius – į 3 dalis pagal dienos laiką: rytas, pietūs, vakaras.

37. Už medikamentų apskaitą, išdalinimą gyventojams ir jų vartojimo kontrolę Globos namuose atsakingas slaugytojas.

38. Gyventojams draudžiama vartoti bet kokius vaistus ar kitus medikamentus (vitaminus, papildus ir pan.) savavališkai, išskyrus, kai tokia galimybė suderinta su gydytoju ir slaugytoju.

39. Globos namuose draudžiama lankant gyventoją atnešti gyventojui vaistų ar kitos rūšies medikamentų, išskyrus atvejus, kai tai yra suderinta su gydytoju ir slaugytoju.

VII. INFORMACIJOS APIE ASMENS SVEIKATOS BŪKLĘ SUINTERESUOTIEMS ASMENIMS TEIKIMO TVARKA

40. Gyventojų dokumentuose esanti informacija yra konfidenciali. Ši informacija kitiems asmenims gali būti suteikiama tik turint raštišką gyventojų sutikimą.

41. Reikalavimai dėl konfidencialumo netaikomi, kai kreipiasi teismo ar kitos valstybinės institucijos, kurioms tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai.

42. Kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims ligos istorijoje esančių dokumentų nuorašai išduodami tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, pateikus raštišką reikalavimą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Taisyklės galioja nuo jų patvirtinimo dienos visiems įstaigos gyventojams, jų artimiesiems ir darbuotojams.

44. Visi gyventojai su šiomis taisyklėmis supažindinami ir jos skelbiamos viešai matomoje vietoje.

45. Asmuo bei suinteresuoti asmenys žino, kad gyventojas gali būti pašalintas iš Globos namų už dažnus ir grubius socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklių ar teisėtvarkos pažeidimus.

46. Gyventojui užtikrinta, kad, svarstant jo pašalinimo iš socialinės globos įstaigos klausimą, bus pakviestas dalyvauti pats asmuo, suinteresuoti asmenys, su juo dirbę socialinės globos įstaigos darbuotojai, asmens pasirinktas „savas asmuo“, socialinės globos namų tarybos atstovai (kai asmuo pašalinamas iš socialinės globos namų), savivaldybės, kurios sprendimu asmeniui paskirta socialinė globa, socialiniai darbuotojai, jei tai įmanoma, – asmens artimieji ir kt. Detaliai išnagrinėtos asmens netinkamo elgesio ar vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų priežastys, žymos apie priemones, taikytas asmens neigiamam elgesiui paveikti, šių priemonių poveikį asmens elgesio pasikeitimams ir pan. atsispindi asmens ISGP ar kituose byloje pridedamuose dokumentuose. Pašalinamas asmuo yra supažindintas su visomis svarstymo išvadomis ir išklausti jo pasiaiškinimai. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.

47. Gyventojui užtikrinta, kad, iki jį pašalinant iš Globos namų, bus sprendžiamas jo socialinės globos tęstinumo ir saugumo klausimas. Globos namai kreipiasi į savivaldybę, kurios sprendimu asmeniui buvo paskirta socialinė globa, ar į kurią asmuo paties pageidavimu išvyksta, dėl kitų socialinių paslaugų asmeniui skyrimo būtinumo. Prieš pašalinant asmenį iš Globos namų, yra įsitikinta dėl jo saugumo ir galimybių savarankiškai (iš dalies savarankiškai) gyventi bei reikiamų

socialinių paslaugų savivaldybėje užtikrinimo. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.

48. Už šių Taisyklių laikymosi kontrolę atsakingi visi Globos namų darbuotojai.
